

Sygn. akt III AUa 279/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 października 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Krystyna Merker (spr.)
Sędziowie	SSA Małgorzata Woźnowska-Gallos SSA Krystyna Budzianowska
Protokolant	Aneta Szafruga

po rozpoznaniu w dniu 10 października 2012r. w Katowicach

sprawy z odwołania A. S. (1) (A. S. (1))

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o emeryturę górniczą

na skutek apelacji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach

z dnia 23 listopada 2011r. sygn. akt VIII U 1407/11

oddala apelację.

/-/ SSA M. Woźnowska-Gallos /-/ SSA K. Merker /-/ SSA K. Budzianowska

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 279/12

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z dnia 13 czerwca 2011 r. w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu A. S. (1) prawo do emerytury górniczej, poczynając od dnia 1 kwietnia 2011r.

Sąd Okręgowy rozpoznając odwołanie ustalił, że ubezpieczony A. S. (1) wystąpił z ponownym wnioskiem w dniu 26.04.2011r. o emeryturę górniczą. Ubezpieczony podniósł, że po oddaleniu przez Sąd Okręgowy w Gliwicach wyrokiem z dnia 2 grudnia 2010r sygn. akt. VIII U 422/10 odwołania od decyzji z dnia

27 stycznia 2010r. odmawiającej ubezpieczonego prawa do emerytury górniczej, przepracował dalszy okres i uzyskał już okres pracy górniczej ponad 25 lat.

Sąd Okręgowy wskazał rozpoznając sprawę, że pomiędzy stronami okolicznościami bezspornymi w świetle treści dokumentów znajdujących się w aktach rentowych, osobowych i treści odwołania i odpowiedzi ZUS na odwołanie są:

- że skarżący ukończył wiek emerytalny 50 lat w dniu (...) roku,
- że będąc członkiem OFE (...) złożył on wniosek za pośrednictwem ZUS o przekazaniu jego środków zgromadzonych na rachunek na dochody budżetu Państwa,
- że kontynuuje on pracę u dotychczasowego pracodawcy (...) S.A. w K. od 23.03.1980 roku do nadal.

Okolicznościami spornymi pomiędzy stronami pozostało nadal czy odwołujący wykonywał pracę górnika w latach 1980-2011 w okresach wymienionych w świadectwie pracy górniczej z 9.05.2011 roku (k.89 akt ZUS) na ogólną ilość do dnia 13.06.2011 roku (data zaskarżonej decyzji) 25 lat 4 miesiące i 21 dni (zestawienie k.75 akt ZUS) oraz czy (...) K. miał charakter przedsiębiorstwa robót górniczych wykonywanych na rzecz (...) kopalń węgla (...).

Zdaniem Sądu Okręgowego Przedsiębiorstwo (...) S.A. w K. było w latach 1980-2011 do nadal przedsiębiorstwem wykonującym roboty górnicze na rzecz (...) kopalni węgla (...) (...) w R. w rozumieniu art.5 ust.1 pkt 4 ustawy z 2.02.1983 r. Zeg. w brzmieniu nadanym art.1 lit.a noweli z 30.06.1994r. (Dz.U. Nr 84, poz.385), jak również art.36 ust.1 pkt 4 ustawy emerytalnej z 17.12.1998 roku aktualnie art.50c ust.1 pkt 4 tej ustawy (Dz.U. Nr 153, poz.1227 z 2009r.).

Sąd Okręgowy powołał się na zeznania świadków W. O. i A. S. (2) przesłuchanych w poprzedniej sprawie Sądu Okręgowego w Gliwicach o sygn. VIII U 422/10 i ubezpieczonego oraz zaświadczenie zakładu pracy z 30.12.2009r. oraz zaświadczenie zakładu pracy i świadectwo pracy górniczej z dnia 09.05.2011r. (k. 88-89 akt ZUS).

Sąd ustalił, że ubezpieczony w okresach wynikających ze świadectwa pracy górniczej z dnia 9 maja 2011r. wykonywał stale przez wszystkie dniówki robocze i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę na wyrobisku (...) Kopalni (...) na stanowisku pomocnika wiertacza przy robotach górniczych związanych z wierceniem studni odwadniających i złożowych w bezpośredniej bliskości pracy koparek podstawowych i zwalowarek złożowych.

Zdaniem Sądu za wiarygodnością zeznań świadków przemawiają następujące okoliczności: świadek W. O. i A. S. (2), jako wiertacz i jego pomocnik należeli w latach 1980-2010 do najbliższych pracowników stale pracujących z odwołującym w jednej brygadzie wiertniczej na KWB (...). Z tych powodów charakter pracy górniczej odwołującego przy górniczych robotach wiertniczych jest bardzo dobrze znany powyższemu świadkom.

Ponadto zakład pracy potwierdził fakt wykonywania przez skarżącego pracy górniczej w tychże okresach w stosownym świadectwie wykonywania pracy górniczej z 29.03.2011 roku i 9.05.2011 roku (k.83 i k.89 akt ZUS) i w szczegółowej charakterystyce zawodowej (k.11 akt VIII U 422/10).

Sąd, za wyrażeniem zgody obydwu stron, oparł się na treści zeznań świadków W. O. i A. S. (2) przesłuchanych w charakterze pomocy prawnej w poprzedniej sprawie o sygn. VIII U 422/10 mając na uwadze, że żadna ze stron nie wniosła o powtórzenie tego dowodu.

Sąd miał również na uwadze fakt, że rodzaj wykonywanej przez ubezpieczonego pracy górniczej na stanowisku pomocnika wiertacza przy robotach górniczych na wykopie węgla KWB (...) znajduje potwierdzenie w dokumentach znajdujących się w aktach osobowych, jak umowa o pracę, angaże w dokumentach znajdujących się w poprzedniej sprawie tutejszego Sądu o sygn. VIII U 422/10, jak szczegółowa charakterystyka zawodowa stanowiska skarżącego za

lata 1980-2010, zakres czynności służbowych (k.10-11 tychże akt) w treści świadectw pracy znajdujących się w aktach rentowych (k.17,25-33, 47, 83, 88, 89), w których znajduje się nazwa stanowiska zajmowanego przez skarżącego w latach 1980-2010 i rodzaj wykonywanych obowiązków pracowniczych pozostają z sobą w pełnej zgodności.

Z tych przyczyn Sąd mając na uwadze, że sporne okoliczności zostały już dostatecznie wyjaśnione w sprawie na podstawie art.217 § 2 k.p.c. wyraził zgodę na pominięcie przesłuchania nowych świadków R. T. i M. W. na rodzaj pracy górniczej wykonywanej przez skarżącego w latach 1980-2011.

Z tych przyczyn szczegółowo opisanych wyżej Sąd ustalił, że ubezpieczony w następujących okresach szczegółowo wymienionych niżej wykonywał prace górnicze w rozumieniu art.50c ust.1 pkt 4 ustawy emerytalnej z 17.12.1998 roku oraz poz.29 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 23.12.1994 roku (Dz.U. Nr 2, poz.8) na stanowisku pomocnika wiertacza na (...) węgla (...) KWB (...):

od dnia 21.03.1980 roku do dnia 31.12.1982 roku,
od dnia 01.08.1984 roku do dnia 03.09.1985 roku,
od dnia 25.09.1985 roku do dnia 01.05.1986 roku,
od dnia 01.06.1986 roku do dnia 22.08.1988 roku,
od dnia 01.02.1990 roku do dnia 04.09.1990 roku,
od dnia 01.01.1991 roku do dnia 04.10.1992 roku,
od dnia 27.01.1993 roku do dnia 02.09.1993 roku,
od dnia 23.02.1994 roku do dnia 30.09.1995 roku,
od dnia 01.11.1995 roku do dnia 08.01.1996 roku,
od dnia 24.01.1996 roku do dnia 11.09.1996 roku,
od dnia 02.10.1996 roku do dnia 07.01.1997 roku,
od dnia 28.01.1997 roku do dnia 12.08.1997 roku,
od dnia 01.10.1997 roku do dnia 09.12.1997 roku,
od dnia 21.01.1998 roku do dnia 03.03.1998 roku,
od dnia 25.03.1998 roku do dnia 31.07.1998 roku,
od dnia 02.09.1998 roku do dnia 24.02.1999 roku,
od dnia 17.03.1999 roku do dnia 15.06.1999 roku,
od dnia 07.07.1999 roku do dnia 30.11.1999 roku,
od dnia 19.01.2000 roku do dnia 31.01.2004 roku,
od dnia 07.07.2004 roku do dnia 31.01.2008 roku,
od dnia 16.04.2008 roku do nadal.

Powyższy okres pracy daje odwołującemu łączny okres pracy górniczej, wynoszący na dzień osiągnięcia wieku emerytalnego 50 lat, na dzień 27.01.2010 roku daty wydania decyzji w poprzedniej sprawie tutejszego Sądu o sygn. VIII U 422/10 wynoszący łącznie 24 lat 1 miesiąc i 3 dni oraz na dzień 13.06.2011 roku łączny okres pracy górniczej wynoszący 25 lat 5 miesięcy i 21 dni.

Dlatego Sąd Okręgowy na mocy art. 50a i 129 ustawy o emeryturach i rentach z FUS zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Z. z dnia 13 czerwca 2011 r. w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu A. S. (1) prawo do emerytury górniczej, poczynając od dnia 1 kwietnia 2011r.

Od powyższego wyroku apelację wniósł organ rentowy i zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego w postaci art.50c ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez bezzasadne uznanie, że ubezpieczony w okresie od 23.03.1980 roku świadczył pracę górniczą, podczas gdy ze zgromadzonego w sprawie materiału wynika, że wykonywał czynności geologiczne, co do których nie istnieje podstawa prawna pozwalająca na zaliczenie ich do pracy górniczej.

Organ rentowy wnosił o zmianę wyroku i oddalenie odwołania.

Organ rentowy zarzucił, że ubezpieczony nie świadczył pracy górniczej i powołując się na definicję pracy górniczej zawartej w art. 50c ust. 1 ustawy wskazał, że definicja ta nie obejmuje prac geologicznych.

Stan taki obowiązuje od czasu nowelizacji art.36 pkt 11 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, który został uchylony przez art.1 pkt 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku (Dz.U.05.167.1397) zmieniającej ustawę z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z dniem 1 stycznia 2007 roku. Od tego dnia ustała możliwość uznawania za pracę górniczą pracy w przedsiębiorstwach geologicznych i to nawet, jeżeli zatrudnienie było wykonywane bezpośrednio przy pomiarach z zakresu miernictwa górniczego, geologii i hydrologii, nawet jeżeli praca świadczona była pod ziemią.

Sąd Apelacyjny w Katowicach rozpoznając apelację zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna i podlega oddaleniu. Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń i wydał trafne, odpowiadające prawu rozstrzygnięcie, przedstawiając logiczną argumentację prawną. Sąd Apelacyjny akceptuje w całości zarówno ustalenia faktyczne, jak i rozważania prawne poczynione przez Sąd I instancji, zatem nie zachodzi konieczność ich powtarzania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 1998 r., II KKN 923/97, OSNC 1999/3/60).

W szczególności słuszne jest stanowisko Sądu Okręgowego, że ubezpieczony spełnia wszystkie warunki do przyznania emerytury górniczej wynikające z treści art.50a ustawy z dnia 17 grudnia o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 Nr 153, poz.1227).

Ubezpieczony, jak to prawidłowo ustalił Sąd Okręgowy na podstawie zebranego materiału dowodowego w spornych okresach wykazanych w świadectwie wykonywania pracy górniczej z dnia 9 maja 2011r. wystawionym przez Przedsiębiorstwo (...) S.A w K., wykonywał pracę na stanowisku pomocnika wiertacza, o której mowa w punkcie 29 Załącznika Nr 2 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994r. w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury lub renty (Dz. U. z 1995r., nr 2, poz.8).

Wbrew zarzutom organu rentowego Sąd Okręgowy zaliczając ubezpieczonemu do stażu pracy górniczej okresy wykazane w zaświadczeniu nie dopuścił się naruszenia przepisu

art. 50c ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS.

Zgodnie z tym przepisem za pracę górniczą uważa się zatrudnienie na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego przy ręcznym lub zmechanizowanym urabianiu, ładowaniu oraz przewozie nadkładu i złoża, przy pomiarach w zakresie miernictwa górniczego oraz przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych, a także w kopalniach otworowych siarki oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla kopalni siarki i węgla brunatnego, na stanowiskach określonych w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki i ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa.

Błędnie zarzuca organ rentowy, że ubezpieczony w całym spornym okresie nie wykonywał pracy górniczej.

Prawidłowo ustalił Sąd Okręgowy, co wynikało z ujawnionych przez Sąd Okręgowy dowodów ze sprawy o sygn. akt VIII U 2120/08 Sądu Okręgowego w Gliwicach, tj. z zatwierdzenia Okręgowego Urzędu (...) w K. z dnia 30.06.1977r. i z dnia 14.05.1985r. dla J. K. pracownika (...) oraz z dnia 14.08.1979r. dla świadka J. R. pracującego w (...) jako kierownik Oddziału Robót Wiertniczych w KWB (...) od 1981r. - Przedsiębiorstwo (...) już przed datą 30.10.1985r. było zaliczane do zakładów górniczych.

Również, KWB (...) w piśmie z dnia 17.12.2009r. k.104-105 akt w/w sprawy stwierdziła, że Przedsiębiorstwo (...) w K. w rozumieniu dekretu z dnia 6 maja 1953r.- prawo górnicze było przedsiębiorstwem górniczym.

Z pisma (...) SA z dnia 07.06.2011 (k. 94-95 akt rent) wynika ponadto, że przedsiębiorstwo odwierało i nadal odwiera studnie odwodnieniowe wielkośrednicowe dla KWB (...) w celu odwodnienia złoża, umożliwiając Kopalni eksploatację węgla (...).

Przedsiębiorstwo wykonywało powierzone czynności robót górniczych jako zakład górniczy a następnie po zmianie przepisów prawa geologicznego i górniczego jako przedsiębiorstwo wykonujące roboty górnicze dla kopalni węgla (...).

Natomiast ze znajdującego się w aktach niniejszej sprawy pisma KWB (...) z dnia 24.08.2011r. (k. 11a.s.) wynika, że (...) SA w K. w latach 1980-2011 wykonywało roboty górnicze na rzecz Zakładu Górniczego KWB (...), które polegały na wykonywaniu robót wiertniczych.

Gdyby jednak nawet wymienione przedsiębiorstwo nie posiadało statusu zakładu górniczego, to i tak o ewentualnym uznaniu za pracę górniczą pracy wykonywanej w tym przedsiębiorstwie przez ubezpieczonego decydowałyby - ze względu na miejsce jej wykonywania - to, czy wykonywał on pracę na stanowisku, na którym zatrudnienie uważa się za pracę górniczą (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 1998r., II UK 531/97, OSNP 1999 nr 5, poz. 188).

Zatem podnoszony w apelacji organ rentowego zarzut, że skoro ubezpieczony był pracownikiem przedsiębiorstwa hydrogeologicznego to musiał wykonywać prace hydrogeologiczne a nie prace górnicze jest nie trafny.

Fakt, iż ubezpieczony będąc zatrudniony na stanowisku pomocnika wiertacza uczestniczył stale w wykonywaniu prac górniczych potwierdzili świadkowie W. O. i A. S. (2) zeznający w drodze pomocy prawnej sprawie VIIIU 422/10.

Ubezpieczony jako pomocnik wiertacza wykonywał w pełnym wymiarze prace związane z wierceniem studni odwadniających i złożowych na (...) w bezpośredniej bliskości pracy koparek podstawowych i zwalówek złożowych a więc wykonywał roboty górnicze.

Również w ocenie Sądu Apelacyjnego zeznania tych świadków należało uznać za wiarygodne, jeśli zważyć na ich zdecydowany, logiczny i spójny charakter oraz wzajemną zgodność.

Prace te, jako odpowiadające kryteriom określonym w art. 50c ust.1 pkt 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, zostały z kolei wymienione w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994r. w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk

pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury lub renty (Dz. U. z 1995r. nr 2, poz. 8) pod poz. 29 obejmującą wiertacza na (...) i jego pomocnika (w kopalniach węgla (...) oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla tych kopalń - § 2 rozporządzenia).

Należy podkreślić, że ubezpieczony jako pomocnik wiertacza wykonujący takie same prace na (...) w kopalni węgla (...) jak pracownik tej kopalni nie może być w gorszej sytuacji - gdy chodzi o ocenę prawa do górniczej emerytury tylko dlatego, że był pracownikiem przedsiębiorstwa hydrogeologicznego.

Dlatego też decydujące znaczenie miała ocena, że praca ubezpieczonego wykonywana na stanowisku pomocnika wiertacza jest pracą górniczą.

Okres pracy górniczej ubezpieczonego na dzień złożenia wniosku po przepracowaniu dalszego okresu po oddaleniu odwołania w sprawie sygn. VIII U 422/10 wynosi ponad 25 lat i nie jest sporny między stronami. Wyciszenie Sądu Okręgowego podane szczegółowo

w uzasadnieniu zostało dokonane w oparciu o zestawienie sporządzone przez organ rentowy w sprawie VIII U 422/10.

Reasumując, zdaniem Sądu Apelacyjnego Sąd Okręgowy nie dopuścił się naruszenia przepisów przyznając ubezpieczonemu prawo do emerytury górniczej zgodnie z art. 50a ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS, gdyż ubezpieczony jako pomocnik wiertacza wykonywał pracę, o której mowa w art. 50c ust. 1 pkt 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Mając powyższe na uwadze na mocy art. 385 kpc należało orzec jak w sentencji.

/-/ SSA M. Woźnowska-Gallos /-/ SSA K. Merker /-/ SSA K. Budzianowska

Sędzia Przewodniczący Sędzia

JM